



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18439-03-19 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת בכירה דורית קוברסקי

התובעים:

1. אורלי וילנאי
 2. גיא מרוז
- ע"י ב"כ עוה"ד לוינטל

נגד

הנתבעת:

עפרה ענקרי
ע"י ב"כ עוה"ד נקר

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

רקע

1. התובעת 1 אורלי וילנאי (להלן: "וילנאי") והתובע 2 גיא מרוז (להלן: "מרוז"), הם בני זוג ואנשי תקשורת, אשר בין היתר הגישו את תוכנית הבוקר "אורלי וגיא" והשתתפו בתוכנית הדוקו ריאליטי "מחברים" (להלן: "התובעים"). התובעים אושרו כמשפחת אומנה לילד בן שלוש לאם מאריתריאה (להלן: "הילד"), הנמצא אצלם תשע שנים (פרוט' מיום 20.12.2023, עמ' 13 ש' 1,2). הנתבעת עפרה ענקרי (להלן: "ענקרי"), היא פעילה חברתית שמלווה נשים רבות בתהליכי שיקום, ועזרה מול המוסדות השונים (להלן: "הנתבעת").
2. במהלך שנת 2014 התובעים עסקו בסוגיית "ילדי אומנה בישראל" ולצורך כך הזמינו לראיון בתוכנית שהגישו ב-6.10.2014 את דורית לוינזון (להלן: "לוינזון"), מנכ"ל ארגון "אור שלום". ארגון ללא מטרת רווח המטפל בילדים ונוער בסיכון, שהוצאו מבתייהם על ידי רשויות הרווחה, ובין היתר עוסק גם באיתור "משפחות אומנה", אשר באפשרותן להעניק מסגרת משפחתית תומכת לילדים ונוער שהוצאו מבתייהם ומחזקת הוריהם.
3. כחודשיים לאחר אותה תוכנית התובעים התבשרו שבקשתם להיות משפחת אומנה התקבלה והתובעים קיבלו לחזקתם את הילד. הבשורה שודרה ביום 14.12.2014 בתכנית מחברים.



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18439-03-19 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

4. ביום 4.2.2018 כתבה הנתבעת בעמוד הפייסבוק שלה "מי הם זוג הנכלולים אשר גנבו ילד כהה עור מאמו? מי הם זוג הנכלולים שגנבו ילד מאמו ומשמישים לו הורי אומנה, ומצהירים כי הוא בנם? מי הם זוג הנכלולים שבפרוטקציה קיבלו אל חיקם ילד שיש לו אמא טובה ואוהבת, שהם עצמם אינם עומדים בסטנדרטים של אימוץ? מי הם זוג הנכלולים מלקקי תחת למשרד הרווחה ולעמותות אומנה, מנצלים את מעמדם, כדי לספק את צרכיהם על חשבון כאבה של אמא חלשה... עכשיו כשעו"ד יוסי נקר נמצא בתמונה אני מאושרת! שנתיים של חיפושים לאיתור האמא הביולוגית הגיעו לקיצם" (להלן: "**הפרסום הראשון**"), (נספח 2 לת/1). מספר לא מבוטל של אנשים הגיבו לפרסום. בין היתר הנתבעת נקבה בשם של התובעים כאשר כתבה: "ניצן... תמסרי לאורלי וגיא ד"ש" ובהמשך: "אם הם היו כל כך ערכיים... לא היו גונבים ילד מאמא שלו בלי בושה מכנים אותו הילד שלנו שלילד הזה יש אמא חמה ונושמת שרוצה לקבלו בחזרה. הוא הילד שלה לא שלהם! ערכיים את אומרת מלקקים למשרד הרווחה ולעמותות כדי לקדם את האינטרס שלהם על גב אמא חלשה ואומללה תודה לאל שעו"ד יוסי נקר איתר ומצא אותה".
- 14
5. בהמשך ביום 7.2.2019 הנתבעת פרסמה בעמוד הפייסבוק שלה סרטון מחוץ לדיון בעניינו של הילד תוך ציון שמם של התובעים (להלן: "**הפרסום השני**"), (נספח 3 ו3א לת/1). בסרטון צפו כמות לא מבוטלת של אנשים.
- 18
6. ביום 24.2.2019 הנתבעת פרסמה בעמוד הפייסבוק שלה סרטון נוסף המתעד את התובעים "פגשתי את אמא ט' ברביעי האחרון בבית המשפט. בוכה ללא הפסקה. תחזירו לה את הילד יא רשעים" (להלן: "**הפרסום השלישי**"), (נספח 4 לת/1). גם לפרסום זה הגיבו העוקבים "הזוג העלוב ביותר שידעה המדינה כמה טוב שהועפו מן המסך, שני אנשים דוחים כל פעם שאני רואה אותם על המסך בא לי להקיא את הנשמה".
- 24
7. ביום 28.2.2019 שלחו התובעים מכתב התראה בטרם נקיטת הליכים משפטיים ולפיו הנתבעת מתבקשת להסיר לאלתר את הפרסומים הפוגעניים, לפרסם באותו מקום ובאותה צורה התנצלות כלפי התובעים ולפצות אותם בסך 100,000 ₪. הנתבעת דחתה טענות התובעים והשיבה "לפעמים משלוח מכתבי התראה גורם לנזק חמור יותר ללקוח" (להלן: "**המכתב**"), (נספח 5 לת/1).
- 30
- טענות הצדדים**
8. התובעים העמידו את תביעת על סך 150,000 ₪ בגין שלושת הפרסומים אשר זכו לחשיפה רבה ושיתופים. על פי הנטען בתביעה פרסומי הנתבעת מהווים לשון הרע על פי סעי' 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "**החוק**"). מדובר בהשתלחות חסרת רסן, דברי



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18439-03-19 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

- 1 בלע ללא אחיזה במציאות, שמטרתם היחידה היא לשוות לתובעים כתם מוסרי, משל היו
 2 חוטפי ילדים מאימותיהם. הנתבעת, אשר הייתה מודעת למעמדם ושם של התובעים,
 3 עשתה שימוש בעניינם הפרטי ככלי שרת לקידום מטרותיה. התנהלות הנתבעת מצביעה על
 4 כוונת זדון כאשר גם לאחר קבלת המכתב היא לא הסירה את הפרסומים מהמרשתת
 5 והמשיכה בפרסומים נוספים. התובעים גם הוסיפו שהנתבעת איננה יכולה לחסות בהגנת
 6 "אמת דיברתי" על פי סעי' 14 לחוק, והיות והיא חסרת תום לב אף איננה יכולה לחסות
 7 בהגנת אחד מסעיפי המשנה של סעי' 15 לחוק.
 8
- 9 במסגרת כתב ההגנה הנתבעת תיארה את פועלה, כמלווה נשים רבות בתהליכי שיקום .9
 10 ועזרה מול המוסדות השונים. לשיטתה במהלך עיסוקה נתקלה בספורים מסמרי שיער
 11 המעידים על הקלות של הוצאת ילדים מחזקת הוריהם ואטימותם של גורמי הרווחה בעניין
 12 זה. בזמן שנבחנה כשירותם של התובעים לשמש כהורי אומנה הם הזמינו לתוכנית הבוקר
 13 שלהם (6.10.2014) את לוינזון כדי לדבר על האומנה. זמן לא רב לאחר מכן וכדרישת
 14 התובעים, הם התבשרו שהם יקבלו לידיהם ילד "שחור", אשר היה אמור לחזור לאמו
 15 הביולוגית. מדובר בעסקה מושחתת היות ובשל גילו של מרוז ומחלתה הנדירה של וילנאי
 16 הם אינם כשירים להיות משפחת אומנה, וזכו בכך רק כי ניתן "לאור שלום" זמן מסך יקר
 17 (סעי' 55). בכל מקרה התובעים, אנשי תקשורת ידועים אחראים במידה לא מבוטלת
 18 לפרסום כאשר שיתפו בכל מקום אפשרי את כמיהתם להבאת ילד לעולם ורצונם להיות
 19 משפחת אומנה. בתוכנית מחוברים מרוז הציע לוילנאי "לקנות ילד בכל מחיר" (סעי' 16),
 20 על פי הפרסום "במחברים פלוס עונה שנייה" התובעים בחרו באופציה של אומנה לאחר
 21 שנכשלו בהבאת ילד משלהם. ובהמשך בשלל פרסומים (סעי' 60), ובין היתר ראיון
 22 בספטמבר 2015 עם יעל דן בגלי צהל, ראיון במוסף 7 ימים של ידיעות אחרונות שמרוז נתן
 23 ב27.6.2016, וראיון ביום 13.3.2018 עם רוני קובן.
 24
- 25 הנתבעת הדגישה שאין בפרסומיה לשון הרע, אך אפילו ויקבע אחרת עומדות לה ההגנות .10
 26 הקבועות בסעי' 14,15 לחוק, ולחילופי חילופין חלים עליה ההקלות לפי סעי' 19 (1), (2) לחוק.
 27
- 28 **דין**
- 29 בטרם אתייחס לגוף העניין יצוין שהדיונים הקשורים לאומנה הינם חסויים. ראיות אשר .11
 30 היה בהם להשליך על אופי הסכסוך מקומם בבית משפט אחר. עובדה היא שהילד נמצא
 31 בחזקת התובעים תשע שנים (שם, עמ' 13 ש' 1,2).
 32
- 33 סעי' 1 לחוק קובע: "לשון הרע הוא דבר שפרסמו עלול (1) להשפיל אדם בעיניי הבריאות .12
 34 או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם. (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או





בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18439-03-19 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

- 1 תכונות המיוחסות לו. (3) לפגוע לאדם במשרתו אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,
 2 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו. (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, מקום מגוריו, גילו,
 3 מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".
- 4 מספר לא מבוטל של הלכות חזרו והדגישו את הערך החשוב לשם טוב. פרסום המכיל לשון
 5 הרע יש בו כדי לפגוע במכלול חייו של מי שנפגע מהפרסום, הוא עלול לפגוע בקשרים
 6 האישיים, בדרך המקצועית ובעיקר להשפילו ולבזותו בעיני אחרים. החוק מגן על כל אדם
 7 מפני פגיעה בשמו הטוב וכדברי השופט אהרון ברק בעניין אבנרי "כבוד האדם ושמו הטוב
 8 חשובים לעיתים לאדם כחיים עצמם והם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר" (ע"א 214/89
 9 אבנרי נ' שפירא מג (3) 840). על בית המשפט לבחון את מהות הפרסום במשקפיו של
 10 "האדם הסביר" במבחן אובייקטיבי ולפי המשמעות הרגילה והמקובלת של הדברים (ע"א
 11 740/86 תומרקין נ' העצני מג(2) 333; ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת
 12 החשמל בע"מ לא(2) 300). רשת האינטרנט מאפשרת לכל אדם המצוי ליד מחשב להביע
 13 בקלות את דעותיו. שיא הפריחה של חופש הביטוי, אך אותה קלות אין בה כדי לאפשר
 14 ביזויו של האחר (ע"א 62613-09-16 מרדכי מרקוס נ' אמיר בודהנה (פורסם בנבו
 15 19.12.2017)). יש לאזן בין ההגנה על שמו הטוב של האדם מחד גיסא, לבין ההגנה על הזכות
 16 לחופש הביטוי.
- 17
- 18 הפרסום הראשון באתר הנתבעת עונה להגדרת "פרסום" שבסעי' 2 לחוק, ומהווה לשון הרע
 19 על פי סעי' 1 לחוק, כאשר הוא מייחס לתובעים "גניבת ילד כהה עור", "נכלוליות", ו"מלקקי
 20 תחת" למשרד הרווחה ולעמותת האומנה, תוך ניצול מעמדם על חשבון האם הביולוגית.
 21 הצגת התובעים כמושחתים, גנבים, נכלוליים ו"מלקקי תחת" היא פוגענית, משפילה
 22 ובוטה. עסקינן בדברים נוקבים, חד משמעיים המייחסים לתובעים תכונות שליליות בלשון
 23 המעטה, בניגוד לביקורת לגיטימית.
- 24
- 25 הפרסום השני והשלישי אינם מהווים לשון הרע ואף מרוז איננו סבור כד. "ניהול קמפיין
 26 נגדנו" (שם, עמ' 17 ש' 22-15).
- 27
- 28 **הגנת הנתבעת**
- 29 **אמת הפרסום - סעי' 14 לחוק**
- 30 סעי' 14 לחוק קובע: 15.
- 31 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זו הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת
 32 והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתתו של
 33 פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".





בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-03-18439 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

1 התנאי הראשון לתחולת הגנת אמת הפרסום הוא "שהדבר שפורסם היה אמת". לצרכי
 2 משפט קיימת אמת אחת, היא האמת העובדתית והשאיפה היא שהאמת המשפטית תשקף
 3 אותה באופן מושלם. אין "אמת לשעתה" (דנ"א 2121/12 פלוני נגד ד"ר אילנה דיין אורבך,
 4 סז(1) 667 (להלן: "דנ"א אילנה דיין")). התנאי השני לתחולת ההגנה הוא קיומו של עניין
 5 ציבורי בפרסום. עניין ציבורי הוא מקום שיש לציבור תועלת בידיעתו, או שהוא רלבנטי
 6 להגשמת מטרה ציבורית כלשהי. נושא האומנה הוא נושא חשוב שיש בו עניין לציבור
 7 והתובעים הינם "דמויות ציבוריות", היות ויש להם גישה והשפעה לאמצעי התקשורת
 8 וככאלה ההשפעה על הציבור.
 9

10 על פי עדותה הראשית של ענקרי (נ/1) אין בפרסומים שנאה או בוז, אלא רק עובדות .16
 11 (סעי' 53). בזמן שכשירותם של התובעים נבחנה על ידי "אור שלום", ומתוך רצון לקדם את
 12 עניינם האישי, הם הזמינו ביום 6.10.2014 את לוינזון להתארח בתוכנית הבוקר שלהם
 13 ושם לדבר על האומנה ועל הארגון שם היא עובדת. משמעות הדבר היא הענקת זמן שידור
 14 יקר לעמותה פרטית המתפרנסת מאומנה. לאחר הראיון התובעים עברו מבחני אומנה
 15 ב"אור שלום", ולמרות העדר כשירותם (סעי' 43-39), קיבלו בניגוד לנהלים לחזקתם את
 16 הילד. יתרה מכך; עבור התובעים נמצא "ילד לבן" אך הם "התבייתו" על קטין אריתראי
 17 ולחצו את המערכת לסיפוק רצונותיהם (סעי' 37), למרות שמדובר בילד רך בשנים למשפחה
 18 שאין לה אופק של אימוץ. התובעים, זוג שמתפרנס מפרסום, שיתפו את כל עם ישראל
 19 בקורותיהם (סעי' 59-73).
 20

21 מחקירה הנגדית של ענקרי למדנו שהיא הסתפקה במפגש עם האם הביולוגית, לא מצאה .17
 22 לנכון לשוחח עם התובעים עובר לפרסום, היות ולשיטתה היה לה הרבה מידע, אותו היא
 23 איננה זוכרת כי עברו הרבה שנים מאז (שם, עמ' 19 ש' 22, 25-27, עמ' 20 ש' 20). ענקרי גם
 24 נמנעה מזימונה של לוינזון, למרות שעמדה על גרסתה שיש לייחס לתובעים גניבה ועורמה
 25 היות והם גנבו את הזכות של הילד להיות עם אמא שלו, ואת הזכות של אמו להיות עם בנה
 26 (שם, עמ' 19 ש' 8). ענקרי לא זכרה מיהו מוטי רנד המוזכר בתצהירה (שם, עמ' 18 ש' 25),
 27 לא זכרה את המכתב שנשלח אליה על ידי התובעים כי "עברו מיליון שנים", לא זכרה את
 28 הפרסום של תמונת הילד (שם, עמ' 22 ש' 1), ואף לא זכרה את הפרסום אודות מחלת
 29 וילנאי. למרות האמור לעיל עמדה על גרסתה שלקחת ילד חסר ישע שאמא שאין לה יכולת
 30 להתגונן זו רשעות (שם, עמ' 23 ש' 27). והבהירה שלא מצאה לנכון למחוק את התגובה
 31 הראשונה אודות הפרסום "די לחטיפת ילדים מהוריהם" (שם, עמ' 21 ש' 27-29).
 32

33 מנגד, מרוז העיד במסגרת חקירתו הנגדית שבעקבות תמונה שפורסמה בעיתון הוא ווילנאי .18
 34 החליטו שהם נכנסים לתהליך אומנה, לפני הראיון עם לוינזון, קראו תחקיר בנושא ומצאו



בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18439-03-19 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

1 לנכון לשתף אותה ואת הצופים בנושא נוכח חשיבותו (שם, עמ' 15 ש' 10-12). מרוז גם
 2 הוסיף שיש להתייחס למשפט "לקנות ילד" בקונוטציה לתוכנית "מחברים", תוכנית
 3 מתוסרטת, בעלת אופי בידורי, ואישר שמשיקולים אלטרואיסטיים הייתה לו ולוילנאי
 4 העדפה לילד "שחור", תוך הנחה שעל ילד כזה יהיו פחות "קופצים" (שם, עמ' 15 ש' 26),
 5 ובכל מקרה לא הייתה להם אפשרות בחירה.

6
 7 19. אני דוחה את טענת "אמת דיברתי". ענקרי לא הוכיחה שהיה בפרסום אמת, סביר בעיני
 8 שהליך האומנה התנהל כדבעי בפיקוחו של בית המשפט. עובדה שהתובעים מגדלים את
 9 הילד כבר תשע שנים. אני מקבלת את עדותו והסברו של מרוז, ענקרי לא הוכיחה שבעורמה
 10 ובנכלוליות התובעים קיבלו לחזקתם את הילד, שהתובעים "גנבו" או "קנו" אותו, למרות
 11 הביטוי הבלתי מוצלח של מרוז בעניין זה בתוכנית "מחברים".

הגנת תום לב - סע' 15,16 לחוק

12
 13
 14 20. הגנת תום הלב הקבועה בסע' 15 לחוק, קמה לנתבע בהתקיים שני תנאים מצטברים:
 15 שהפרסום נעשה בתום לב ושמתיימת לפחות אחת מהנסיבות המנויות בסעיפי משנה של
 16 הסע', שבהם ניתן ביטוי לאינטרסים שונים הראויים להגנה (דנ"א **אילנה דיין**, סע' 42).
 17 ענקרי לא פירטה במסגרת הגנתה ותצהירה לאיזה מסעיפי המשנה של סע' 15 היא מכוונת.
 18 סע' 16 לחוק קובע חזקות הניתנות לסתירה, לקיומו ולהעדרו של תום לב. יש לבדוק קיומם
 19 של יסודות סובייקטיביים ואובייקטיביים (דנ"א **אילנה דיין**, סע' 67-68). על פי סע' 16(ב)(2)
 20 לחוק חזקה שנתבע עשה את הפרסום שלא בתום לב אם "**הדבר שפורסם לא היה אמת**
 21 **והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא**" מכאן
 22 שלצורך הגנה זאת יש לבחון את האמצעים שנקטו עובר לפרסום. ענקרי העידה שלא
 23 ניסתה לברר את הפרטים אצל לוינזון, ואף לא אצל התובעים ומכאן שהיא איננה יכולה
 24 לחסות תחת הגנת תום הלב.

פיצויים

25
 26
 27 21. על פי הגישה המקובלת בפסיקה, מטרתם המרכזית של הפיצויים בדיני הנזיקין ככלל היא
 28 השבת המצב לקדמותו. הפיצוי בגין לשון הרע נועד להשיג שלושה יעדים: לעודד את רוחו
 29 של הניזוק, לתקן את הנזק לשמו הטוב, ולמרק את זכותו לשם הטוב שנפגע בגין לשון הרע.
 30 לצורך השגת יעדים אלה, אין די בפיצוי סמלי בלבד, אך מנגד הפיצוי לא נועד להעשיר את
 31 הנפגע אלא לפצות על הנזק שנגרם (רע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף** נה (5) 510, 522-525). לצד
 32 מטרה עיקרית זו, פסיקת פיצויים עשויה לשרת תכליות נוספות בעלות היבטים ציבוריים
 33 החורגים מיחסי פוגע-נפגע כגון ענישת מעוולים על התנהגותם הפסולה והרתעתם של
 34 מעוולים פוטנציאליים מביצוע עוולות בעתיד. בהקשר של פסיקת פיצויים בגין לשון הרע





בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 19-03-18439 וילנאי ואח' נ' ענקרי

תיק חיצוני:

- 1 ללא הוכחת נזק לפי סעי' 7 א לחוק, יש בפסיקתם משום מגמה עונשית, מחנכת ומרתיעה
2 כאחד שנועדה להעניש מפרסמים ולהחזיר לתודעת הציבור את הרעיון לפיו שמו הטוב של
3 אדם איננו הפקר (רע"א 1700/10 **דוביצקי נ' שפירא** (פורסם בנבו 20.5.2010); רע"א
4 10520/03 **בן גביר נ' דקנר** (פורסם בנבו 12.11.2006)). בקביעת סכום הפיצוי יש גם לקחת
5 בחשבון את היקף הפרסום, מידת החשיפה, ומעמדו של הניזוק בקהילתו.
6
7 בענייננו מחד, מדובר בפרסום פוגעני, בוטה ומשתלח, בעל חשיפה גדולה, יש גם לקחת
8 בחשבון את התנהלות הנתבעת אשר פירסמה את הדברים מבלי שטרחה לבדוק את
9 העובדות לאשורן, ואף סירבה להתנצל או להסיר את התגובה. מאידך, התובעים אנשי
10 תקשורת ידועים, אשר יש ביכולתם להתגונן מפני פרסומים פוגעניים (ע"א 4534/02 **רשת**
11 **שוקן נ' הרציקוביץ** (פורסם בנבו 4.3.2004); ע"א 89/04 **נודלמן נ' שרנסקי** (פורסם בנבו
12 4.8.2008)). ובפרט יש לקחת בחשבון את "תרומתם" האקטיבית בחשיפת חייהם הפרטיים.
13
14 סבורני שהפרסום לא נעשה מתוך כוונה "של ממש" לפגוע בתובעים, ולא היה בו משום
15 התנהגות זדונית כלפיהם. הנתבעת אומנם התנהלה בחוסר תום לב כלפי התובעים, אך
16 ראתה את עצמה כפעילה חברתית המלווה נשים לצורך שיקומן ועל כן אין מקום לפסוק
17 במקרה דנן כפל פיצוי.

סוף דבר

- 18
19
20 אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעים ביחד ולחוד סך של 40,000 ₪ בצירוף הפרשי
21 הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל ובצירוף הוצאות לרבות שכר
22 טרחת עורך-דין בסך 7,500 ₪.

23
24 ניתן היום, י"א שבט תשפ"ד, 21 ינואר 2024, בהעדר הצדדים.
25

דורית קוברסקי, שופטת בכירה

26
27

